

AASIAN KEHITYSPANKIN PERUSTAMISSOPIMUKSEN MUUTOS; MUUTOKSEN VOIMAANSAATTAMINEN*Asian tausta*

Aasian kehitys pankki (Asian Development Bank, ADB) on pehmeäehtoista rahoitusta toimialueensa asiakasmaille tarjoava kehitysrahoituslaitos. ADB on perustettu vuonna 1966 Aasian kehitys pankin perustamissopimuksella, joka on saatettu Suomessa voimaan sekä lailla että asetuksella SopS 30 ja SopS 31/1966.

Aasian kehitys pankin hallintoneuvosto hyväksyi perustamissopimuksen muutoksen 30.11.2025 päätöslauselmalla 437 (Removal of the ADB Charter Lending Limitation). Muutoksella poistettiin perustamissopimuksen 12 artiklan 1 kohta. Kyseessä oli ensimmäinen kerta, kun perustamissopimusta muutettiin.

Muutosehdotusta valmisteltiin pankissa yhteistyössä johtokunnan kanssa, joka esitti lokakuussa 2023 perustamissopimuksen muutoksen käsittelyn siirtämistä pankin hallintoneuvostolle. Muutoksen tavoitteena oli pankin lainantokyvyn ylläpito.

Perustamissopimuksen muutoksen sisältö

Perustamissopimuksen luku viisi käsittelee ADB:n vakavaraisuusastetta, eli laina- ja muiden rahoitusvelvoitteiden määrää suhteessa pankin pääomaan. Päätöslauselmalla 437 pankin perustamissopimukseen tehty muutos koskee perustamissopimuksen 5 luvun 12 artiklaa, jolla määrätään ADB:n varsinaisen toiminnan rajoituksista. Artiklan muutoksella poistettiin 12 artiklan 1 kohta, jossa määrättiin ADB:n maksamattomien lainojen, pääomasijoitusten ja pankin antamien takuiden kokonaismäärästä, jotka eivät saaneet ylittää pankin koskemattoman pääoman, vararahastojen ja varsinaisiin pääomavaroihin sisältyvien ylijäämien kokonaismäärää. Poistettu kohta ei sisältänyt perustamissopimuksessa erikseen määriteltyjä erityisvararahastoa ja muita varauksia.

ADB:n johtokunta suositteli pankin hallintoneuvostolle lokakuussa 2023 antamassaan raportissa perustamissopimuksen 12 artiklan 1 kohdan poistamista. Perustamissopimuksen tekstiä muutettiin vastaavasti siten, että 1 kohta muutettiin poistamalla nykyinen teksti ja korvaamalla se tekstillä ”poistetaan” (”deleted”). Perustamissopimuksen muutoksella ADB:n osakkeenomistajat määräsivät uudelleen pankin varsinaisen toiminnan rajoituksista niitä lieventäen. Tehdyllä muutoksella tavoiteltiin pääoman vapauttamista luotonannon jatkumisen varmistamiseksi. Ilman luotonannon kokonaismäärän määrittelyn poistoa ADB olisi saavuttanut luotonantorajansa vuonna 2029 perussopimuksessa aiemmin määritellyillä luotonannon kokonaismäärän rajoitteilla mitattuna, mikä olisi rajoittanut tulevaisuudessa merkittävästi ADB:n luotonantotoimintaa.

Nyt tehdyllä muutoksella on vaikutuksia pankin riskienhallintaan sen luotonantotoiminnassa suhteessa pankin vakavaraisuuden säilyttämiseen. Luotonannon kokonaismäärän rajoitusten poistuttua ADB:n on mahdollista korottaa luotonantoon käytettävän pääoman määrää nykyistä korkeammalle tasolle suhteessa pankin koskemattomaan pääomaan, vararahastoihin ja varsinaiseen pääomaan. Vakavaraisuuden säilyttämiseksi ADB on esittänyt luotonannon kokonaismäärän rajoitukset korvaavien riskienhallintamekanismien kehittämistä. ADB:n oman ilmoituksen mukaan luotonannon kokonaismäärän rajoitteiden poistamisella ei ole vaikutuksia pankin luottoluokitukseen. Muutos ei lisää Suomen valtion pankeista ja rahastosta tulevia pääomaita takausvastuita. Muutoksesta ei myöskään aiheudu toistuvia kustannuksia ja menoja.

Kansallinen hyväksymismenettely

Suomen tasavallan presidentti hyväksyi perustamissopimuksen 12 artiklan 1 kohtaan tehtävän muutoksen 25.10.2024 valtuuttaen Suomen edustajan Aasian kehitys pankin hallintoneuvostossa äänestämään perustamissopimuksen muutoksen hyväksymisen puolesta. Muutoksen ei katsottu Suomessa sisältävän lainsäädännön alaa tai vaativan muutoin eduskunnan suostumusta. Suomen hyväksymisestä ilmoitettiin ADB:lle 14.3.2025.

Muutosten hyväksyminen ja voimaantulo

Aasian kehitys pankin perustamissopimuksen muuttamisesta määrätään perustamissopimuksen 59 artiklassa, jonka mukaan muutosesitys hyväksytään, kun kaksi kolmasosaa hallintoneuvoston jäsenistä, jotka edustavat kolmea neljäsosaa jäsenten koko äänivallasta, on hyväksynyt muutosehdotuksen hallintoneuvoston äänestyksessä. Jos hallintoneuvosto hyväksyy muutoksen, pankin on virallisesti ilmoitettava siitä kaikille jäsenille. Muutokset tulevat voimaan kaikkien jäsenten kohdalta kolmen kuukauden kuluttua virallisen tiedotuksen päivämäärästä lukien, jollei hallintoneuvosto siinä nimenomaan ilmoita muuta aikamäärää.

Aasian kehitys pankin hallintoneuvosto hyväksyi perustamissopimuksen muutoksen 30.11.2025 päätöslauselmalla 437, kun kolme neljäsosaa jäsenten koko äänivallasta oli tullut täyteen hallintoneuvoston äänestyksessä 14.11.2025. Äänestysaika päättyi 30.11.2025. Pankki tiedotti muutoksen hyväksymisestä virallisesti 1.12.2025. Muutos tulee ADB:n ilmoituksen ja pankin perussopimuksen 59 artiklan mukaisesti voimaan kansainvälisesti kolmen kuukauden kuluttua virallisesta tiedotuksesta eli 1.3.2026.

Perustamissopimuksen 12 artiklaan tehty muutos julkaistaan Suomen säädöskokoelman sopimussarjassa voimaansaattamisasetuksen yhteydessä.

Asetuksen sisältö

Asetuksen 1 §:n 1 momentissa säädettäisiin sopimuksen muutoksen voimaantulosta 1.3.2026. Asetuksen 1 §:n 2 momentti sisältäisi tavanomaisen toteamuksen muutoksen kansallisesta hyväksymisestä.

Asetuksen 2 §:ssä säädettäisiin, että muutos on asetuksena voimassa.

Asetuksen 3 §:ssä säädettäisiin asetuksen voimaantulosta 1.3.2026.

Edellä olevan perusteella esitetään, että valtioneuvosto antaisi asetuksen Aasian kehitys pankin perustamissopimuksen muutoksesta.